

Lakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi (HE 135/2020 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 1/2021 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö
- poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen, sisäministeriö
- käräjätuomari Maritta Pakarinen, Helsingin käräjäoikeus
- valtiosyyttäjä Tom Laitinen, Syyttäjälaitos
- rahanpesun selvittelykeskuksen päällikkö Jaakko Christensen, keskusrikospoliisi
- ylitarkastaja Heli Heikkola, suojelupoliisi
- oikeudellinen asiantuntija Kaisa Korhonen, Amnesty International, Suomen osasto ry
- professori Kimmo Nuotio

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- Suomen Asianajajaliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rikoslakia, pakkokeinolakia, poliisilakia, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia, lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annettua lakia, rikosrekisterilakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia, julkisista hankinnoista ja käyt-

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

töoikeussopimuksista annettua lakia sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia.

Esityksen mukaan terrorismin rahoittamista koskevia rangaistussäännöksiä täydennettäisiin niin, että uutena rikoksena säädetään rangaistavaksi terroristin rahoittaminen. Rangaistavaa olisi rahoittaa henkilöä, joka tekee terroristisessa tarkoituksessa tehtyjä rikoksia tai osallistuu niiden tekemiseen rikokseen osallisena. Rangaistukseksi tuomittaisiin vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään kuusi vuotta. Terroristin rahoittamisen yritys olisi rangaistava.

Terroristiryhmän rahoittamista koskevia rangaistussäännöksiä muutettaisiin niin, että tunnusmerkkien kirjoitustapa vastaa terrorismin rahoittamisen rangaistussäännöksissä noudatettavaa kirjoitustapaa, jonka mukaan varojen antajalla tai kerääjällä täytyy olla tietty tarkoitus tai tietoisuus. Terroristiryhmän rahoittamisen rangaistusasteikkoa muutettaisiin niin, että myös mainitusta rikoksesta tuomitaan vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään kuusi vuotta. Voimassa olevan lain mukaan terroristiryhmän rahoittamisesta voidaan tuomita sakkoa tai enintään kolme vuotta vankeutta. Lisäksi poistettaisiin terroristiryhmän rahoittamisen rangaistavuuden toissijaisuus suhteessa säännöstelyrikoksia koskeviin säännöksiin, joita sovelletaan silloin, kun kiellon vastaisesti luovutetaan varoja henkilölle, jonka varat on terrorismiin liittyvistä syistä jäädytetty.

Terrorismin rahoittamisen rikosnimike ehdotetaan muutettavaksi ”terrorismirikoksen rahoittamiseksi”. Mainittua rikosta koskeviin säännöksiin tehtäisiin lisäksi tarkennukset sen selventämiseksi, että rahoittamisteon tulee kohdistua tietyn nimisen rikoksen rahoittamiseen. Lisäksi kyseistä rikosta koskevien säännösten järjestystä muutettaisiin johdonmukaisuussyistä.

Terrorismirikosten rangaistussäännösten muutoksista johtuvat muutokset tehtäisiin rikosten selvittämisessä, paljastamisessa ja estämisessä käytettäviä salaisia pakkokeinoja ja salaisia tiedonhankintakeinoja koskeviin säännöksiin. Keinokohtaisista säännöksistä muutettaisiin telekuuntelua, televalvontaa, peiteltyä tiedonhankintaa, teknistä kuuntelua ja asuntokuuntelua koskevia säännöksiä. Lisäksi tehtäisiin lähinnä teknisluonteisia muutoksia eräisiin muihin terrorismin rahoittamisrikoksiin liittyviin säännöksiin.

Lainsäädäntömuutosten taustalla ovat eräiden kansainvälisten toimielinten arviot terrorismin rahoittamista koskevista Suomen rangaistussäännöksistä sekä terrorismin rahoittamisrikoksia koskevat Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmat. Muutoksilla edistettäisiin myös sitä, että rangaistussäännökset ovat kattavia suhteessa sääntelyn tavoitteeseen eli ihmisten henkeä, terveyttä ja turvallisuutta hyvin vakavasti vaarantavan rikollisuuden torjumiseen, että säännökset ovat rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämällä tavalla tarkkarajaisia ja että rangaistusasteikot vastaavat rikosten rangaistusarvoa. Lainsäädäntömuutosten myötä terrorismin rahoittamisrikoksia koskevat rangaistussäännökset muodostaisivat nykyistä johdonmukaisemman ja selkeämmän kokonaisuuden.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan eräitä muutoksia ja täydennyksiä terrorismin rahoittamista koskeviin rangaistussäännöksiin. Esityksessä ehdotetaan tehtäviksi myös salaisia pakkokeinoja koskevaan pakkokeinolain 10 lukuun ja salaisia tiedonhankintakeinoja koskevaan poliisilain 5 lukuun terrorismirikosten rangaistussäännösten muutosten edellyttämät muutokset. Esityksen tavoitteena on, että Suomen lainsäädäntö saatetaan vastaamaan FATF:n terrorismin rahoittamisri-kosta koskevaa suositusta ja sen täytäntöönpanoon liittyviä YK:n turvallisuusneuvoston päätös-lauselmia. Esityksen perustelujen (esim. s. 18—19) mukaan ehdotetut muutokset eivät kuiten-kaan ole yksinomaan seurausta mainituista suosituksista.

Hallituksen esityksessä ilmenevistä syistä sekä saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomioin.

Rangaistussäännöksiä koskevat muutokset

Hallituksen esityksen ehdotuksista keskeisin on uusi terroristin rahoittamista koskeva rikos. Tästä uudesta terrorismirikoksesta säädetään esityksen mukaan rikoslain (39/1889) 34 a luvun muu-tetussa 5 a §:ssä (1. lakiehdotus). Ehdotetun säännöksen mukaan, joka suoraan tai välillisesti an-taa tai kerää varoja rahoittaakseen tai tietoisena siitä, että niillä rahoitetaan henkilöä, joka tekee ri-koslain 34 a luvun 1 tai 1 a §:ssä tarkoitettuja rikoksia tai osallistuu niiden tekemiseen rikoslain 5 luvun 3—6 §:ssä tarkoitettuna rikokseen osallisena, on tuomittava terroristin rahoittamisesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi. Lakivaliokunta kiin-nittää huomiota siihen, että hallituksen esityksestä ilmenevin tavoin (HE, s. 22—26) valmistelus-sa on varsin perusteellisesti arvioitu tunnusmerkistön sisältöön vaikuttavia seikkoja. Myös pykä-län perusteluissa on täsmennetty sen soveltamisalaa (HE, s. 43—47).

Esityksestä antamassaan lausunnossa perustuslakivaliokunta on todennut (PeVL 1/2021 vp, s. 2), että terrorismissa on kysymys yhteiskunnan perustoimintoja, oikeusjärjestystä sekä ihmisten hen-keä, terveyttä ja turvallisuutta hyvin vakavasti vaarantavasta rikollisuudesta, jonka estämiselle ja keskeyttämiselle on perusoikeusjärjestelmän näkökulmasta hyväksyttävät ja hyvin painavat pe-rusteet. Lakivaliokunta yhtyy perustuslakivaliokunnan tavoin (ks. PeVL 1/2021 vp, s. 2) siihen hallituksen esityksessä (HE, s. 52) mainittuun käsitykseen, jonka mukaan terroristisessa tarkoi-tuksessa tehtyjen rikosten tekemiseen tähtäävä yksittäisen henkilön toiminta voi olla yhtä vaaral-lista ja vahingollista kuin ryhmässäkin tapahtuva toiminta. Lakivaliokunta katsoo, että muun muassa tämän vuoksi on perusteltua, että terroristin rahoittamisen rangaistavaksi säätämällä edistetään sitä, että terrorismin rahoittamista koskevat rangaistussäännökset ovat kokonaisuudes-saan riittävän kattavia.

Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta katsoo, että ehdotettu ri-koslain 34 a luvun 5 a §:n terroristin rahoittamista koskeva rangaistussäännös on perusteltu ja myös laillisuusperiaatteen kannalta riittävän täsmällinen. Valiokunta puoltaa ehdotetun säännök-sen hyväksymistä jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin esitetyin, erityisesti

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

teon oikeudenvastaisuutta koskevin huomioin. Myös perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 1/2021 vp, s. 4) katsonut, että 5 a §:ssä tarkoitettu rangaistava käyttäytyminen on kuvattu säännöksessä perustuslain 8 §:ssä turvatun rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämällä tavalla riittävän täsmällisesti sekä tekijän että rangaistavan teon ja sen kohteen osalta.

Terroristin rahoittamisesta (1. lakiehdotuksen 34 a luvun 5 a §) tuomitaan esityksen mukaan rangaistukseksi vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään kuusi vuotta. Mainittu rangaistusasteikko muutetaan esityksen mukaan koskemaan myös terroristiryhmän rahoittamista (1. lakiehdotuksen 34 a luvun 5 b §), josta nykyisen asteikon mukaan tuomitaan sakkoa tai enintään kolme vuotta vankeutta.

Esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää ehdotettuja rangaistusasteikkoja perusteltuina ja oikeasuhtaisina. Perusteltua on myös, että terroristin (5 a §) ja terroristiryhmän (5 b §) rahoittamisen osalta rangaistusasteikot vastaavat johdonmukaisesti toisiaan. Myös perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 1/2021 vp, s. 4) katsonut, että terroristin tai terroristiryhmän rahoittamisella voi olla olennainen merkitys itse terrorismirikoksen tekemiseen. Siten toiminnan rahoittamiseen puuttumisella voidaan estää terrorismirikosten tekemistä. Kun otetaan huomioon, että terroristin rahoittamista (RL 34 a luvun 5 a §) ja terroristiryhmän rahoittamista (RL 34 a luvun 5 b §) koskevat rikoslain säännökset edellyttävät tahallisuutta ja tietoisuutta siitä, että rahoituksen kohteena on terroristi tai terroristiryhmä, voidaan ehdotettuja rangaistusasteikkoja pitää perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan oikeasuhtaisina suhteessa rangaistaviksi säädettyjen tekojen moitittavuuteen.

Muiden terrorismin rahoittamisrikosten tavoin terroristin rahoittamisen yritys on esityksen mukaan rangaistavaa. Lakivaliokunnalla ei ole tältä osin huomautettavaa.

Esityksessä ehdotetaan muutoinkin terrorismin rahoittamisrikoksia koskevia rikoslain 34 a luvun säännöksiä muutettaviksi niin, että ne muodostavat nykyistä selkeämmän ja johdonmukaisemman kokonaisuuden. Terroristiryhmän rahoittamista koskevia rangaistussäännöksiä (1. lakiehdotuksen 34 a luvun 5 b §) muutetaan rangaistusasteikkomuutoksen lisäksi niin, että tunnusmerkistön kirjoitustapa vastaa terrorismin rahoittamisrikosten kohdalla normaalisti noudatettavaa kirjoitustapaa. Lisäksi poistetaan terroristiryhmän rahoittamisen rangaistavuuden toissijaisuus suhteessa säännöstelyrikoksia koskeviin säännöksiin, joita sovelletaan silloin, kun varoja luovutetaan henkilölle, jonka varat on jäädytetty terrorismiin liittyvistä syistä.

Terrorismin rahoittamista koskevia rikoslain 34 a luvun 5 §:n (1. lakiehdotus) rangaistussäännöksiä muutetaan esityksen mukaan niin, että nykyistä selvemmin sen rikoksen kohdalla on kysymys terrorismirikoksen rahoittamisesta. Kyseisen rikoksen rikosnimike myös muutetaan vastaamaan todettua seikkaa. Terroristiryhmän rahoittamisen ja terrorismirikoksen rahoittamisen tunnusmerkistömuutoksilla ei ole tarkoitus muuttaa säännösten soveltamisalaa, vaan kyse on niiden täsmenämistä. Muutosten jälkeen terrorismin rahoittamisrikoksia koskevat säännökset jakautuisivat terrorismirikoksen, terroristin ja terroristiryhmän rahoittamiseen.

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

Lakivaliokunta pitää edellä selostettuja muita rikoslain 34 a lukuun ehdotettuja muutoksia asianmukaisina ja kannatettavina. On perusteltua pyrkiä siihen, että terrorismin rahoittamisrikoksia koskevan säännökset muodostavat johdonmukaisemman kokonaisuuden.

Rikoksesta epäillyn oikeusturva

Ehdotetussa rikoslain 34 a luvun 5 a §:ssä (1. lakiehdotus) tarkoitettuun terroristin rahoittamisen selvittämiseen voi muiden terrorismirikosten tavoin liittyä haasteita. Tämä koskee niin varoja antavan tai keräävän henkilön tarkoitusta tai tietoisuutta kuin sitäkin, voidaanko rahoitettavaa henkilöä pitää säännöksessä tarkoitettuna rahoitettavana henkilönä. Osittain tähän liittyen lakivaliokunta korostaa epäillyn oikeusturvasta huolehtimisen merkitystä.

Lakivaliokunta painottaa, että esityksessä todetuin tavoin (HE, s. 46) on huolehdittava siitä, että kukaan ei päädy liian kevyin perustein epäillyn tai syytetyn asemaan. Kynnykset terrorismirikosten osalta ovat luonnollisesti samat kuin muidenkin rikosten kohdalla. Esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 3 §:n 2 momentti edellyttää, että esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvitettävä esitutkinnan aloittamisen edellytysten olemassaolo niin, että ketään ei aiheettomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan. Tämä koskee erityisesti sen selvittämistä, onko esitutkintakynnys ylittynyt eli onko mainitun pykälän 1 momentin mukaisesti syytä epäillä, että rikos on tehty. Asian edettyä esitutkintaan esitutkintaviranomaisia ohjaavat esitutkintalain 4 luvun esitutkintaperiaatteet, joista tasapuolisuusperiaatteen mukaan esitutkinnassa on selvitettävä ja otettava huomioon sekä rikoksesta epäiltyä vastaan että hänen puolestaan vaikuttavat seikat ja todisteet (1 §). Saman luvun säännösten mukaan rikoksesta epäiltyä on kohdeltava esitutkinnassa syyttömänä (2 §) ja rikoksesta epäillyllä on oikeus olla myötävaikuttamatta sen rikoksen selvittämiseen, josta häntä epäillään (3 §).

Valiokunta korostaa myös esityksestä ilmenevää seikkaa siitä (HE, s. 46), että rikosepäilyn asianmukaista selvittämistä ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista edistää myös se, että jo terrorismirikosten tutkintavaiheessa syyttäjät osallistuu aktiivisesti tutkinnan ohjaamiseen esitutkintalain 5 luvussa tarkoitetun esitutkintayhteistyön puitteissa ja että syytteen nostamisesta terrorismirikoksista päättää rikoslain 34 a luvun 7 §:n nojalla valtakunnansyyttäjä.

Terrorismirikoksia koskevan sääntelyn kokonaisarvioinnin tarve

Esityksestäkin ilmi käyvin tavoin (HE, s. 21) terrorismirikoksia koskevat rangaistussäännökset ovat vuodesta 2002 lähtien lisääntyneet erityisesti kansainvälisten velvoitteiden toteuttamisen vuoksi. Säännösten suhdetta toisiinsa ja sääntelyä muutenkaan ei ole missään vaiheessa kokonaisvaltaisesti arvioitu.

Lakivaliokunta on jo aiemman terrorismirikoksia koskevan lainsäädännön käsittelyn yhteydessä todennut (LaVM 4/2018 vp, s.10), että terrorismirikoksia koskeva rikoslain 34 a luku on nyky-muodossaan yleisesti ottaen varsin vaikeaselkoinen kokonaisuus. Valiokunta on pitänyt perusteltuna, että terrorismirikoksia koskeva sääntely arvioidaan jatkossa kokonaisuutena omana lainsäädäntöhankkeenaan.

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

Lakivaliokunta toteaa, että nyt käsiteltävän hallituksen esityksen sisältämä osittaisuudistus on siinä määrin huolellisesti valmisteltu. Valiokunta painottaa kuitenkin edelleen hallituksen esityksessäkin mainittua rikoslain 34 a luvun kokonaistarkastelun tarvetta. Myös perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa kiinnittänyt tähän huomiota (PeVL 1/2021 vp, s. 5). Edellä todetun johdosta lakivaliokunta pitää kokonaistarkastelua välttämättömänä terrorismirikoksia koskevan sääntelykokonaisuuden selkeyttämiseksi.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki rikoslain 1 ja 34 a luvun muuttamisesta

34 a luku. Terrorismirikoksista

5 §. Terrorismirikoksen rahoittaminen. Pykälä sisältää terrorismirikoksen rahoittamista koskevan rangaistussäännöksen. Pykälän 1 momentin mukaan, joka suoraan tai välillisesti antaa tai kerää varoja rahoittaakseen tai tietoisena siitä, että niillä rahoitetaan jotakin 1, 1 a, 2—4, 4 a—4 c, 5 c tai 5 d §:ssä tarkoitettua rikosta, on tuomittava terrorismirikoksen rahoittamisesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi.

Valiokunta toteaa selvyiden vuoksi, että terrorismirikoksen rahoittamista koskevan 5 §:n soveltuminen edellä todetun mukaisesti myös terrorismirikoksen tekemistä varten matkustamista koskevaan 5 c §:ään ja terrorismirikoksen tekemistä varten tapahtuvan matkustamisen edistämistä koskevaan 5 d §:ään ei merkitse laajennusta rikoslain 34 a luvun 5 §:n nykyiseen soveltamisalaan. Terrorismin rahoittamisena (esityksen mukaan terrorismirikoksen rahoittamisena) on jo nykyisin rangaistavaa terrorismirikoksen tekemistä varten tapahtuvan matkustamisen rahoittaminen ja terrorismirikoksen tekemistä varten tapahtuvan matkustamisen edistämisen rahoittaminen. Nyt käsiteltävän esityksen myötä ainoastaan rikoslain 34 a luvun 5 §:n kyseisiä rikoksia koskevat pykäläviittaukset muuttuvat, koska esityksen mukaan matkustamisrikosta ja sen edistämisrikosta koskevat säännökset siirretään terroristin rahoittamisen rangaistavaksi säätämisen vuoksi 34 a luvun luvun 5 c ja 5 d §:ään.

5 a §. Terroristin rahoittaminen. Ehdotettu pykälä sisältää uuden terroristin rahoittamista koskevan rangaistussäännöksen. Kyseessä on uusi terrorismirikos.

Pykälän 1 momentin mukaan terroristin rahoittamisesta tuomitaan vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi se, joka suoraan tai välillisesti antaa tai kerää varoja rahoittaakseen tai tietoisena siitä, että niillä rahoitetaan henkilöä, joka tekee 1 tai 1 a §:ssä tarkoitettuja rikoksia tai osallistuu niiden tekemiseen 5 luvun 3—6 §:ssä tarkoitettuna rikokseen osallisena. Edellä yleisperusteluissa selostetuin tavoin lakivaliokunta pitää ehdotettua säännöstä perusteltuna ja asianmukaisena.

Lakivaliokunta on esitystä käsitellessään arvioinut ehdotettua säännöstä siltä osin, tulisiko säännökseen sisällyttää nimenomainen maininta teon oikeudenvastaisuudesta rangaistavuuden edellytyksenä.

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

Lakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan terroristin rahoittamista koskevaan ehdotettuun rangaistussäännökseen ei ole ehdotettu sisällytettäväksi rahoittamisteon oikeudenvastaisuuden vaatimusta, koska säännöksen soveltamisalaan kuuluvat teot olisivat lähtökohtaisesti oikeudenvastaisia erityisesti rahoittajalle asetetun korotetun tahallisuusvaatimuksen vuoksi. Sen perusteella rahoittajan tulee tahallaan edistää sitä, että rikoslain 34 a luvun 1 tai 1 a §:ssä tarkoitettujen rikosten tekeminen tai niiden tekemiseen osallistuminen mahdollistuu rahoittajan terroristiksi tietämän henkilön varojen lisääntymisen kautta. Tämä tahallisuuden vaatimus rajaa rangaistavia tekoja suhteessa esimerkiksi perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvattuun toimeentulon hankkimisen oikeuteen ja 19 §:ssä turvattuihin toimeentuloon ja huolenpitoon sekä perustoimeentuloon. Lakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että teon oikeudenvastaisuuteen liittyviä kysymyksiä ja sen osalta huomioitavia seikkoja on selostettu esityksen perusteluissa (HE, s. 25 ja 46).

Oikeudenvastaisuuden vaatimusta ei aseteta myöskään terroristiryhmän rahoittamista koskevassa rangaistussäännöksessä, vaikka periaatteessa terroristisen rikollisen toiminnan peittämiseksi tai muuten sellaisen toiminnan ohessa terroristiryhmäkin voi harjoittaa toimintaa, jonka perusteella se on oikeutettu rahasuorituksiin. Ryhmän rahoittamista koskevan pykälän perusteluissa (HE 18/2014 vp, s. 32/II) on nostettu esiin ryhmän rahoittamisteon lähtökohtainen oikeudenvastaisuus. Edellä todetun valossa lakivaliokunta katsoo, että myös johdonmukaisuussyyt puoltavat sitä, että terroristin rahoittamista koskevan rangaistussäännöksen osalta omaksutaan samankaltainen ratkaisu.

Edellä selostetun perusteella lakivaliokunta pitää perusteltuna esityksessä omaksuttua ratkaisua siitä, että 5 a §:ään ei ole sisällytetty nimenomaista mainintaa teon oikeudenvastaisuudesta.

Perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 1/2021 vp, s. 4) korostanut teon oikeudenvastaisuuden merkitystä mahdollisissa rajanvetokysymyksissä lakiperustaisiin suorituksiin liittyen (esim. elatusapu) sekä erityisesti perus- ja ihmisoikeusmyönteisen tulkinnan merkitystä. Tällainen tilanne voi perustuslakivaliokunnan mukaan olla esimerkiksi terrorismirikoksesta epäillyn henkilön oikeudenkäyntiavustajan kulujen rahoittaminen. Lakivaliokunta yhtyy perustuslakivaliokunnan edellä todettuihin huomioihin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Lakivaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 135/2020 vp sisältyvät 1.—9. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö LaVM 2/2021 vp

Helsingissä 4.3.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Riikka Slunga-Poutsalo ps
varajäsen Hussein al-Tae sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikko Monto